

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

Karar No: 7293-7

Karar Tarihi: 21/09/2017

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 21/09/2017 tarihli toplantısında; Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 09/03/2017 tarihli toplantısında alınmış olan 6957-1 sayılı Karar ile kabul edilen ve 31/03/2017 tarih ve 30024 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak y r rl ge giren Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliği'nin "*Piyasa İşletim Usul ve Esaslarının Kurul onayına sunulması*" başlıklı Geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanan ve Ek'te yer alan "Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Usul ve Esasları (PUE)"nin yayımı tarihinden itibaren y r rl ge girmek üzere onaylanmasına,

karar verilmiştir.

EK

ORGANİZE TOPTAN DOĞAL GAZ SATIş PİYASASI İŞLETİM USUL VE ESASLARI (PUE)

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ VE KAPSAM
2. TANIMLAR
3. GENEL HÜKÜMLER
4. TARAFLAR, TARAFLARIN GÖREVLERİ, YETKİLERİ VE SORUMLULUKLARI
5. PİYASA KATILIMCILARININ KAYIT İŞLEMLERİNE İLİŞKİN HÜKÜMLER
6. PİYASA İŞLEMLERİ
7. PİYASA İŞLEMLERİNİN VE DENGESİZLİKLERİN UZLAŞTIRILMASI
8. TEMİNAT MEKANİZMASI
9. OLAĞANDIŞI DURUMLAR VE PLANLI BAKIMLAR
10. ŞEFFAFLIK, YAYIMLANACAK BİLGİ, BELGE, RAPOR VE İSTATİŐTİKLER
11. İHTİLAFLARIN  Z M 
12. DEĞİŞİKLİKLER
13. İLETİŞİM VE BİLDİRİMLER
14. DİĞER HÜKÜMLER
15. YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME

1. AMAÇ VE KAPSAM

- 1.1.** Bu Usul ve Esasların amacı, 31/3/2017 tarihli ve 30024 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliği'nde bu Usul ve Esaslara bırakılan hususları düzenlemektir.

- 1.2. Bu Usul ve Esaslar; 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 11 inci maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında Kurulca yetkilendirilmiş olan piyasa işletmecisinin, iletim şirketinin ve piyasa katılımcılarının organize toptan doğal gaz satış piyasasına dair hak ve yükümlülükleri ile organize toptan doğal gaz satış piyasasında gerçekleştirilen işlemler ve iletim sisteminde oluşturdukları dengesizlikler sonucu oluşan alacak ile borçlarının uzlaştırılmasına ve merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından verilecek nakit takas ve teminat yönetimine ilişkin usul ve esasları kapsar.

2. TANIMLAR

Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Avans: Bir gaz gününe ilişkin ticaret aralığında gerçekleştirilen piyasa işlemlerine ait kesinleşmiş eşleşmeler sonucu yapılan mahsuplaşmaya istinaden, vergiler hariç, oluşan ödemeyi,
- b) Çıkış noktası: Doğal gazın iletim şebekesinden çıktığı ve iletim şirketinden teslim alındığı noktayı,
- c) Dengeleme gazı alış fiyatı (DGAF): ŞİD uyarınca belirlenen dengeleme gazı alış fiyatını,
- ç) Dengeleme gazı satış fiyatı (DGSF): ŞİD uyarınca belirlenen dengeleme gazı satış fiyatını,
- d) Dengesizlik teminatı: Sistem kullanıcılarının iletim sistemindeki dengesizliklerinin uzlaştırılmasına ilişkin hesaplar baz alınarak, bu Usul ve Esaslar kapsamında yatırımları gereken teminatı,
- e) Dengesizliklerin uzlaştırılması: Her bir gaz gününe ilişkin olarak ŞİD uyarınca belirlenen dengesizlik miktarları ve fiyatları üzerinden her bir taşıtanın dengesizliğine ilişkin olarak alacak ve borçların hesaplanması ve ilgili bildirimlerin hazırlanması işlemlerini,
- f) Elektronik bülten tablosu (EBT): Piyasada faaliyet gösteren tarafların piyasa hareketlerini takip edebilmeleri için kurulmuş olan ve iletim şirketince işletilen elektronik duyuru panosunu,
- g) Eşleşme: OTSP'de verilen ve birbiriyle uyuşan alış ve satış yönlü tekliflerin eşleşmesini,
- ğ) Fatura işlem teminatı: Piyasa katılımcılarının ilgili fatura dönemi içinde STP'de gerçekleştirdiği işlemlerden doğacak KDV ve PİÜ ödemelerine ilişkin yatırımları gereken teminatı,
- h) Gaz günü (G): Saat 08.00'da başlayıp ertesi gün saat 08.00'da sona eren 24 saatlik zaman dilimini,
- ı) Gerekeç kodu: İletim şirketinin ilave dengeleyici olarak veya ŞİD'de belirtilen diğer haller gereği OTSP'ye girmesi durumunda giriş sebebini belirten referans numarasını,
- i) Giriş noktası: Doğal gazın iletim şebekesine girdiği ve iletim şirketine teslim edildiği teslim noktasını,
- j) Günlük işlem teminatı: Piyasa katılımcılarının STP'de alış yönlü teklif verebilmeleri için yatırımları gereken teminatı,
- k) Günlük referans fiyat (GRF): Kesinleşmiş eşleşmelerin fiyatlarından ve teslim gününden hareketle bu Usul ve Esaslarda belirlenen esaslar çerçevesinde hesaplanan günlük doğal gaz fiyatını,

- l) İkili anlaşma: İlgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak üzere, özel hukuk hükümlerine tabi olarak doğal gaz alınıp satılmasına ilişkin ticari anlaşmaları,
- m) İlave dengeleyici: ŞİD uyarınca iletim şebekesinin fiziki dengesinin sağlanması amacıyla OTSP'ye girerek piyasa işlemi yapması durumunda piyasa katılımcısı olarak iletim şirketini,
- n) İlave dengeleyici fiyatı (İDF): İletim şirketinin ilave dengeleyici sıfatıyla STP'de işlem yaptığında ŞİD'de belirlenen kurallar çerçevesinde oluşan fiyatı,
- o) İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar (ŞİD): 26/10/2002 tarihli ve 24918 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği gereğince, iletim şirketi tarafından hazırlanan ve iletim hizmetine ilişkin olarak iletim şirketi ile taşıtanlar arasındaki ilişkileri düzenleyen uygulama esaslarını,
- ö) İletim şebekesi: Doğal gaz dağıtım şebekesi dışında doğal gazın taşınması için kullanılan doğal gaz boru hattı şebekesi ile bununla ilgili tesisleri,
- p) İletim şebekesi stoğu: İletim şebekesi içinde bulunan doğal gazı ifade etmek üzere ŞİD çerçevesinde belirlenen miktarı,
- r) İletim şirketi: Boru hatları ile iletim faaliyetini gerçekleştiren lisans sahibi tüzel kişiyi,
- s) İlgili mevzuat: Doğal gaz piyasasına ilişkin kanun, yönetmelik, tebliğ, genelge, Kurul kararları ile ilgili tüzel kişinin sahip olduğu lisans veya lisansları,
- ş) Kesinleşmiş eşleşme: OTSP'de verilen tekliflerin Yönetmelik ve bu Usul ve Esaslar çerçevesinde piyasa işletmecisi tarafından onaylanınca kazandığı niteliği,
- t) Kesinleşmiş takas miktarı: Bir piyasa katılımcısının kesinleşmiş eşleşmelerinin mahsuplaşmaları yapıldıktan sonra oluşan teslimata konu net doğal gaz miktarını,
- u) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,
- ü) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- v) Merkezi uzlaştırma kuruluşu: Piyasa katılımcıları arasında Yönetmelik'le belirlenen mali işlemlerin yürütülmesinde kendisinden hizmet alınan ve 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre merkezi takas kuruluşu olarak görev yapan kuruluşu,
- y) Merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşması: Piyasa işletmecisi ile merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında imzalanan ve tarafların teminat yönetimi ve ödemelere ilişkin görev ve sorumluluklarını belirleyen anlaşmayı,
- z) Merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşması: Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından hazırlanan ve piyasa işletmecisi tarafından onaylanan, piyasa katılımcıları ile merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında teminat yönetimi ve nakit takas hizmetlerine ilişkin olarak imzalanan anlaşmayı,
- aa) Noktasal/bölgesel ürün: STP'deki piyasa işlemlerine konu olmak üzere iletim sisteminin ihtiyaçları için oluşturulan ürünü,
- bb) Olağandışı durum: OTSP'nin işleyişini olumsuz etkileyen olağandışı durumları,
- cc) Organize toptan doğal gaz satış piyasası (OTSP): Piyasa işletmecisi tarafından Yönetmelik kapsamında işletilecek olan piyasayı,
- çç) Piyasa işlemi: OTSP'de gerçekleştirilen ticari işlemleri,
- dd) Piyasa işlemlerinin uzlaştırılması: STP'de her bir gaz gününe ilişkin olarak yapılan işlemlerden dolayı her bir piyasa katılımcısı nezdinde doğan alacak ve borç miktarlarının belirlenmesi, ilgili alacak ve borçların hesaplanması ve ilgili bildirimlerin hazırlanması işlemlerini,
- ee) Piyasa İşletim Usul ve Esasları (PUE): Yönetmelik ve ilgili mevzuat doğrultusunda OTSP'nin işletilmesine ilişkin usul ve esasları,
- ff) Piyasa işletim ücreti (PIÜ): Piyasa işletmecisinin yürüttüğü hizmetlere ilişkin piyasa katılımcılarından alınan ücreti,

- gg) Piyasa işletmecisi: STP'yi kuran ve merkezi karşı taraf olarak işleten, piyasa işletim lisansı sahibi Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi (EPIAŞ)'ni,
- ğğ) Piyasa katılımcısı: STP'de işlem yapma hakkı bulunan sistem kullanıcılarını,
- hh) Piyasa tabanlı olmayan yöntemler: İletim şirketinin sistemin fiziksel dengesini sağlamak amacıyla organize toptan doğal gaz satış piyasasını kullanmaksızın başvurabileceği ŞİD'de düzenlenen mekanizmaları,
- ıı) Piyasa teslim sözleşmesi: İletim şirketi ve piyasa işletmecisi arasında akdedilen sözleşmeyi,
- ii) Sistem: Doğal gazın üretimi, iletimi, depolanması ve dağıtım işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,
- jj) Sistem kullanıcısı: Sistemden gaz alan veya sisteme gaz temin eden veya sistem üzerinden transit gaz geçişi yapan gerçek veya tüzel kişiyi,
- kk) Standart taşıma sözleşmesi (STS): Standart hizmetin sağlanması için iletim şirketi ile taşıtan arasında akdedilen taşıma sözleşmesini,
- ll) STP katılım anlaşması: Piyasa işletmecisi ile STP'ye katılım sağlayan lisans sahipleri arasında yapılan ve Yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde hazırlanmış olan anlaşmayı,
- mm) Sürekli ticaret: Fiyat ve miktar olarak uyumlu olan tekliflerin derhal eşleştirildiği ticaret yöntemini,
- nn) Sürekli ticaret platformu (STP): Piyasa işletmecisi tarafından Yönetmelik çerçevesinde OTSP'ye yönelik olarak kurulan ve elektronik ortamda işletilen ticaret platformunu,
- oo) Taşıma miktarı bildirim (TMB): ŞİD hükümleri doğrultusunda tanımlanan, bir taşıtan tarafından iletim şirketine yapılan bildirim,
- öö) Taşıma miktarı değişiklik bildirim (TMDB): ŞİD hükümleri doğrultusunda tanımlanan, bir taşıtan tarafından iletim şirketine yapılan TMB'deki değişikliklere ilişkin bildirim,
- pp) Taşıtan: İletim şirketi ile STS imzalamış tedarikçi ve ihracatçı şirketi,
- rr) Tedarikçi: Serbest tüketicilere, toptan satış şirketlerine, ithalatçı şirketlere, ihracatçı şirketlere, CNG dağıtım, iletimi ve satışı yapan şirketlere ve dağıtım şirketlerine doğal gaz satan ithalatçı şirketleri, toptan satış şirketleri ve üretim şirketlerini,
- ss) Teklif bölgesi: İletim şirketi tarafından tekliflere esas olmak üzere belirlenen bölgeyi,
- şş) Teklif defteri: STP'nin, bir gaz gününe yönelik sonuç doğuran ve ilgili ticaret aralığı boyunca açık kalan, piyasa katılımcıları tarafından tekliflerin sunulduğu ve izlenebildiği kısmını,
- tt) Teklif noktası: Piyasa katılımcılarının bu Usul ve Esaslar uyarınca STP'de verecekleri tekliflere konu olan fiziksel ya da sanal giriş noktasını,
- uu) Teslim noktası: Doğal gazın teslim edildiği noktayı,
- üü) Teslimat dönemi: Bu Usul ve Esaslarda belirlenen esaslar çerçevesinde, STP işlemleri sonucunda yapılması gereken doğal gaz teslimatının gerçekleştirildiği dönemi,
- vv) Ticaret açılış zamanı: İlgili gaz gününe ilişkin tekliflerin verilmeye başlandığı, bir önceki gaz günü saat 08:00'ı,
- yy) Ticaret aralığı: Ticaret açılış zamanından ticaret kapanış zamanına kadar geçen, piyasa katılımcılarının piyasa işlemi yapabildikleri, 54 (ellidört) saatlik zaman dilimini,
- zz) Ticaret kapanış zamanı: İlgili gaz gününe ilişkin tekliflerin verilmesinin sona erdiği, bir sonraki gaz günü saat 14:00'ı,
- aaa) Ulusal dengeleme noktası (UDN): Doğal gazın iletim şebekesine teslim edildiği veya iletim şebekesinden teslim alındığı varsayılan sanal noktayı,
- bbb) Ulusal dengeleme çıkış noktası: Bir taşıtanın, iletim şebekesinden doğal gazı teslim aldığı varsayılan sanal noktayı,

- ccc) Ulusal dengeleme giriş noktası: Bir taşıtanın, iletim şebekesine doğal gazı teslim ettiği varsayılan sanal noktayı,
- ççç) Ürün: Piyasa işletmecisinin bu Usul ve Esaslar çerçevesinde geliştirdiği işlem türlerini,
- ddd) Yönetmelik: 31/3/2017 tarihli ve 30024 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliği’ni

ifade eder.

Bu Usul ve Esaslarda geçmekle birlikte tanımlanmamış diğer kavram ve kısaltmalar, ilgili mevzuattaki anlam ve kapsama sahiptir.

3. GENEL HÜKÜMLER

3.1. OTSP’ye İlişkin Genel Esaslar

3.1.1. OTSP, Yönetmelik ve bu Usul ve Esas hükümleri kapsamında piyasa işletmecisi tarafından işletilir.

3.1.2. OTSP, aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde işletilir:

- OTSP’de sunulan teklifler piyasa katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.
- Piyasa işlemleri, sürekli ticaret esasına dayanır ve STP üzerinde gerçekleştirilir.
- Piyasa işlemlerinin uzlaştırmasında, her bir kesinleşmiş eşleşmenin sonucunda oluşan fiyatlar kullanılır.
- Faaliyetler şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.
- Piyasa işletmecisi, OTSP faaliyetlerini iletim şirketi ile her türlü koordinasyon ve haberleşmeyi sağlayarak yürütür. Koordinasyon ve haberleşmeye ilişkin hükümler piyasa teslim sözleşmesinde yer alır.

3.1.3. OTSP, Yönetmelik’te belirtilen diğer amaçlar yanında aşağıdaki amaçlar doğrultusunda işletilir:

- Piyasa katılımcılarına sözleşmeye bağlanmış yükümlülüklerini ticaret aralığında dengeleme olanağı sağlama,
- Doğal gaz ticaretine ilişkin referans fiyat/fiyatlar belirleme,
- İletim sistemindeki günlük dengesizlik miktarlarının azalmasına yardım etme ve iletim şirketine gün öncesinden mümkün olduğu ölçüde dengelenmiş bir sistem sağlama,
- Piyasa katılımcılarına, ikili anlaşmalarına ek olarak ilgili gaz günü için doğal gaz alım/satım yapma fırsatı oluşturma,
- İletim şirketine, ŞİD’de belirlenen koşullarla sınırlı olmak üzere STP’de işlem yapma imkanı sağlama.

4. TARAFLAR, TARAFLARIN GÖREVLERİ, YETKİLERİ VE SORUMLULUKLARI

Taraflar ilgili mevzuatta ve bu Usul ve Esasların diğer maddelerinde yer alan görev, yetki ve sorumlulukları yanında aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara da sahiptir.

4.1. Piyasa Katılımcıları ve Sorumlulukları

4.1.1. Piyasa katılımcıları, OTSP'de işlem yapmak istedikleri gaz yılına ilişkin olarak STS ve STP katılım anlaşması imzalamış olan;

- a) İthalat lisansı sahibi,
- b) Toptan satış lisansı sahibi,
- c) İhracat lisansı sahibi

tüzel kişilerden oluşur. İletim lisansı sahibi yalnızca ilave dengeleyici olarak ve ŞİD'de belirtilen diğer haller gereğince bu Usul ve Esaslar ve ilgili mevzuat çerçevesinde piyasa katılımcısı sıfatını haiz olur. ŞİD'in Madde 23.1.2 hükümleri mahfuzdur.

4.1.2. Her piyasa katılımcısı, piyasa işlemlerinin uzlaştırılmasını teminen STP katılım anlaşması gereğince piyasa işletmecisini aracı olarak atamakla yükümlüdür.

4.1.3. Piyasa katılımcıları, STP'de verdikleri tekliflere konu iletim sistemi giriş ve çıkış noktalarında ŞİD kapsamında kapasite rezervasyonu yaptırmış olmakla yükümlüdür.

4.1.4. Piyasa katılımcıları, STP'de verdikleri teklifler sonucunda oluşan kesinleşmiş takas miktarlarını, teklifin teslim şartlarında belirtilen hususlara uygun şekilde teslim etmekle ya da teslim almakla yükümlüdür.

4.1.5. Piyasa katılımcıları, Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirdikleri faaliyetlerini OTSP'ye ve/veya sistem işletimine zarar vermeyecek ve ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerini ortadan kaldırmayacak şekilde yürütmekle yükümlüdür.

4.1.6. Piyasa katılımcıları, piyasa işletmecisine karşı ilgili piyasa işlemlerinin gerektirdiği mali sorumlulukları üstlenir, piyasa işletmecisi tarafından kendilerine iletilen tüm ödeme bildirimleri ve faturalara ilişkin olarak gerekli ödemeleri zamanında ve eksiksiz şekilde yapar.

4.2. Piyasa İşletmecisinin Sorumlulukları

4.2.1. Piyasa işletmecisi EPIAŞ'tır. Piyasa işletmecisi; OTSP'nin işletimini, uzlaştırma işlemlerini ve veri yayımlama faaliyetlerini eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin, şeffaflık ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yürütür.

4.2.2. Piyasa işletmecisi, OTSP'nin işletimine ilişkin aşağıdaki faaliyetleri yürütür:

- a) OTSP'nin bu Usul ve Esaslar ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak işletilmesi,
- b) STP'nin ilgili mevzuat kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla her türlü bakım ve güncelleme faaliyetlerini yerine getirerek işler ve erişilebilir halde tutulması,
- c) OTSP'nin işletimine ilişkin hususlarda ilgili mevzuata uygun olarak, uygulamaya yönelik kararların alınması, mevzuatla kendisine bırakılmış diğer görevlerin yerine getirilmesi,

- c) Bu Usul ve Esaslarda yer alan hükümler uyarınca verilerin yayımlanması ve raporlanması,
- d) STP'de sunulması öngörülen yeni ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi, noktasal/bölgesel ürünlerin iletim şirketi ile koordineli olarak oluşturulması ve tüm bu ürünlerin STP'de piyasa katılımcılarına sunulabilmesi için Kurul'dan onay alınması.

- 4.2.3.** Piyasa işletmecisi, merkezi karşı taraf sıfatıyla alıcıya karşı satıcı satıcıya karşı alıcı olarak, bir gaz gününe yönelik ticaret aralığında yapılan piyasa işlemlerinin söz konusu gaz günü bazında uzlaştırılması, faturaların hazırlanması ile gerekli tahsilat ve ödeme işlemlerinin yapılması faaliyetlerini yürütür.
- 4.2.4.** Piyasa işletmecisi iletim şirketi adına, Yönetmelik, ŞİD ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen koşullar çerçevesinde, taşıtanların iletim sistemindeki dengesizliklerinin uzlaştırılması sonucunda tahakkuk ettirilecek alacak ve borç tutarlarının hesaplanması, ilgili alacak ve borç bildirimlerinin hazırlanması ile gerekli tahsilat ve ödeme işlemlerinin ve bu işlemlere ait teminat yönetiminin yapılması faaliyetlerini yürütür.
- 4.2.5.** Piyasa işletmecisinin ve iletim şirketinin OTSP'ye ilişkin hak ve yükümlülüklerine, piyasa teslim sözleşmesinde yer verilir.

4.3. İletim Şirketinin Sorumlulukları

- 4.3.1.** OTSP'deki faaliyetlerini bu Usul ve Esaslar ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütür.
- 4.3.2.** ŞİD hükümleri çerçevesinde ilave dengeleyici sıfatıyla OTSP'ye girerek iletim şebekesinin fiziki dengesinin sağlanması amacıyla piyasa işlemi yapabilir. İletim şirketinin ilave dengeleyici sıfatıyla girmesi haricinde de ŞİD'de belirlenen diğer haller gereği STP'ye girmesi mümkündür.
- 4.3.3.** Piyasa tabanlı olmayan yöntemlerle ŞİD hükümleri çerçevesinde dengeleme gazı alması durumunda, fiyat ve miktar bilgilerini piyasa işletmecisine bildirir.
- 4.3.4.** İlave dengeleyici olarak STP'de yapacağı işlemleri eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin, şeffaflık ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yürütür.
- 4.3.5.** Piyasa katılımcıları ile imzaladığı STS'ler ve bu kapsamda taşıtanların almış olduğu tescil belgelerine/kayıtlarına konu kapasiteler ile gaz yılı içinde taşıtanların aldığı diğer kapasiteler hususunda piyasa işletmecisini ivedilikle bilgilendirir ve gerekli belgeleri piyasa işletmecisine iletir.
- 4.3.6.** Piyasa işletmecisinin bu Usul ve Esaslarda tanımlandığı şekilde piyasa katılımcılarının dengesizliklerinin uzlaştırılmasını yapabilmesi ile teminat yükümlülüklerini yönetebilmesi ve takip edebilmesi için her bir piyasa katılımcısına ait ihtiyaç duyduğu verileri, ilgili gaz günü için tahsisat verilerinin açıklandığı saatte yazılı olarak ve/veya elektronik ortamda paylaşır.

- 4.3.7. Gaz günü öncesinde kendisine iletilen programlar çerçevesinde günlük talep tahmini ve iletim şebekesi stoğu tahmini yapıp ŞİD'de belirlenen zamanlarda EBT'de yayımlar ve STP'de duyurulmak üzere piyasaya işletmecisine iletir.
- 4.3.8. İletim sisteminde belirlenen bölgeler bazında basınç ve miktar değerlerini ŞİD'de belirlenen zamanlarda EBT'de yayımlar ve STP'de duyurulmak üzere piyasaya işletmecisine iletir.
- 4.3.9. İletim faaliyetinin şeffaflığına ilişkin olarak yayımlanması ilgili mevzuatta öngörülen hususlar dışında, yürüttüğü iletim faaliyetleri çerçevesinde vakıf olduğu ve/veya piyasa katılımcıları tarafından sağlanan bilgi ve belgelerin gizliliği hakkında gerekli tedbirleri alır.
- 4.3.10. İletim şirketinin ve piyasa işletmecisinin OTSP'ye ilişkin hak ve yükümlülüklerine, piyasa teslim sözleşmesinde yer verilir.

5. PİYASA KATILIMCILARININ KAYIT İŞLEMLERİNE İLİŞKİN HÜKÜMLER

5.1. Piyasa Katılımcılarının Kayıt Zorunluluğu

- 5.1.1. Piyasa katılımcılarının piyasa işletmecisine kayıt yaptırmaları zorunludur. STP katılım anlaşması imzalamamış olup dengeleme işlemlerinin uzlaştırılması amacıyla piyasa işletmecisine kayıt yaptırmış olan sistem kullanıcıları piyasa katılımcısı sıfatı kazanmaz.
- 5.1.2. Piyasa katılımcıları, kayıt başvurularını ilgili gaz yılı için yıl içerisinde herhangi bir zamanda yapabilirler.

5.2. Kayıt Başvurusu ve Başvurunun Değerlendirilmesi

- 5.2.1. Başvuru sahipleri, piyasa işletmecisine kayıt yaptırmak için aşağıdaki yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır:
- Piyasa işletmecisinin internet sitesindeki kayıt formunun, kayıt amacını (piyasa işlemi de gerçekleştirmek veya yalnızca dengesizliklerinin uzlaştırılması) gösterir şekilde doldurulması,
  - Piyasa işletmecisinin internet sitesinde yayımlanan tüzel kişilik bilgi formunun doldurulması piyasa işletmecisine teslim edilmesi,
  - Belgelerde imzası bulunan kişilerin yetki belgeleri ve imza sirkülerlerinin aslı ya da noter onaylı suretinin piyasa işletmecisine teslim edilmesi,
  - ç) Kendisinin ve/veya doğrudan ya da dolaylı ortaklarının piyasa işletmecisine, iletim şirketine ve merkezi uzlaştırma kuruluşuna karşı bir önceki gaz yılına ilişkin olarak ilgili mevzuat ve anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini tam olarak ifa etmiş olduğunu adı geçen kuruluşlardan almış olduğu evrak ile belgelemesi.
- 5.2.2. Yukarıda istenilen belgeler kayıt formunun doldurulmasını müteakip 10 (on) iş günü içerisinde tamamlanarak piyasa işletmecisine sunulur.
- 5.2.3. Piyasa işletmecisi belgelerin tamamının kendisine teslim edilmesini müteakip 5 (beş) iş günü içerisinde, başvuru dosyası içerisindeki bilgi ve belgelerin STP'de yer alan

bilgiler ile uyumlu olup olmadığını inceler. Yapılan inceleme neticesinde eksiklik tespit edilmesi halinde söz konusu eksikliklerin giderilmesi için başvuru sahibine 10 (on) iş günü süre verilir.

5.2.4. Eksikliklerini zamanında tamamlamayan başvuru sahiplerinin tüzel kişilik kayıt işlemi yapılmaz.

5.2.5. Başvuru dosyaları uygun bulunan veya kendisine bildirilen eksiklikleri 10 (on) iş günü içerisinde tamamlayan başvuru sahibinin başvurusunun kabul edildiği kendisine bildirilir. Piyasa katılımcısı olmak amacıyla başvuran ve kayıt başvurusu kabul edilen başvuru sahibi ile piyasa işletmecisi arasında STP katılım anlaşması akdedilir.

5.2.6. STP katılım anlaşmasının yürürlük tarihi ilgili STS'nin sona erme tarihini aşamaz. STS'nin bir sonraki gaz yılına ilişkin olarak yenilendiğinin iletim şirketi tarafından teyit edilmesi halinde piyasa katılımcısının talebiyle STP katılım anlaşması taraflarca, diğer yükümlülükler saklı kalmak kaydıyla, revize edilir.

5.2.7. İletim şirketi, bu maddede öngörülen süreçten muafıdır. Bu duruma ilişkin hususlara piyasa teslim sözleşmesinde yer verilir.

5.2.8. Bu Usul ve Esaslar çerçevesinde STP'ye erişim hakkı düzenlenmiş olan tarafların STP'yi kullanabilmelerine yönelik olarak internet erişimine sahip olmaları gerekmektedir. Erişim koşulları veya kanallarında meydana gelebilecek değişiklikler yürürlüğe sokulmadan önce piyasa işletmecisi tarafından duyurulur.

5.3. Piyasa Katılımcısının Piyasaya Erişiminin Askıya Alınması

5.3.1. Aşağıdaki koşulların oluşması halinde, piyasa işletmecisi ilgili piyasa katılımcısının piyasaya erişimini veya bu kapsamda hak ve borç doğuracak işlemler yapmasını STP katılım anlaşması uyarınca askıya alabilir:

- a) Piyasa işletimine ilişkin bedel ve ücretlerin ödenmemesi veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi,
- b) Bu Usul ve Esaslarda belirlenen teminat yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi,
- c) Piyasa katılım koşullarının herhangi birinin ortadan kalkması,
- ç) Bu Usul ve Esaslara aykırı işlemlerin, yapılacak ihtarla rağmen belirtilen süre zarfında düzeltilmemesi,
- d) Piyasa katılımcısının bu Usul ve Esaslarda belirtilen esaslar çerçevesinde kötüye kullanımının tespit edilmesi,
- e) Piyasa katılımcısı hakkında, OTSP'nin işleyişine etki edebilecek herhangi bir yasal şart, yargı kararı, idari karar, yetkili makam ve mercilerin kararı ile alınan önlem veya kısıtlamanın bulunması.

5.3.1.1. İlgili piyasa katılımcısının STP'ye erişiminin askıya alınması halinde, askıya alma nedeni/nedenleri ve askıya alma işleminin kalkmasına yönelik ilgili piyasa katılımcısının yerine getirmesi gereken yükümlülük/yükümlülükler var ise, askıya alma işlemi öncesinde ilgili piyasa katılımcısına bildirilir.

5.3.2. Aşağıdaki koşulların oluşması halinde piyasa işletmecisi, tüm piyasa katılımcılarının STP'ye erişimini bu Usul ve Esaslarda belirtilen şartlar çerçevesinde tamamen ya da kısmen askıya alabilir:

- a) Olağandışı durumlar,
- b) STP'ye ilişkin planlı bakımlar,
- c) Mücbir sebepler,
- ç) OTSP'nin işleyişine etki edebilecek herhangi bir yasal şart, yargı kararı, hükümet kararları, yetkili makam ve mercilerin kararları ile önlemleri veya kısıtlamaları.

5.3.2.1. Tüm piyasa katılımcılarının STP'ye erişimi, Madde 5.3.2'nin (a), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen hallerde, bu Usul ve Esaslardaki iletişim kanalları çerçevesinde bilgi verilmesini müteakip derhal, (b) bendinde belirtilen halde ise en az 10 (on) iş günü öncesinde bilgi verilmesi kaydıyla askıya alınır.

5.3.2.2. STP'ye erişimin askıya alınmasına ilişkin durumun niteliğine göre askıya alma, zaman veya erişimin kapsamı yönünden kısmi nitelikli olabilir. Askıya alınmanın kısmi olup olmadığı hususuna, Madde 5.3.2.1 kapsamındaki bilgilendirmede yer verilir.

5.3.3. Piyasa işletmecisi, STP'ye erişimin askıya alınması hallerinin ortadan kalkması ile beraber ilgili piyasa katılımcılarına bu Usul ve Esaslarda belirtilen bildirim araçlarıyla bilgilendirme yapar.

5.4. Piyasa Katılımcısı Statüsünün Sona Ermesi

5.4.1. Piyasa katılımcısı statüsü, piyasa katılımcılarının imzaladıkları STS veya STP katılım anlaşmasının sona ermesi veya bu anlaşmaların tarafı olunmasına ilişkin koşulların herhangi bir nedenle ortadan kalkması durumunda sona erer.

5.4.2. Piyasaya erişimi askıya alınan piyasa katılımcılarının 30 (otuz) gün içerisinde yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde herhangi bir uyarıda bulunulmaksızın piyasa katılımcısı statüleri sona erdirilir.

6. PİYASA İŞLEMLERİ

6.1. OTSP'nin İşleyişine İlişkin Genel Esaslar

6.1.1. Piyasa işlemleri aşağıdaki esaslar çerçevesinde yürütülür:

- a) STP'deki işlemler, sürekli ticaret yöntemi ile gerçekleştirilir.
- b) Piyasa işletmecisi, STP'de yapılan piyasa işlemleri açısından merkezi karşı taraf konumundadır.
- c) STP'de eşleşen teklifler ilgili piyasa katılımcısı için fiziki teslimat ve/veya doğal gazın mülkiyetinin el değiştirmesi yükümlülüğü doğurur.
- ç) Kesinleşen eşleşmelere konu miktarların ilgili işlemler açısından mahsuplaştırılması sonucunda kesinleşmiş takas miktarları oluşur. Bu miktarlar, piyasa katılımcısı nam ve hesabına, ŞİD'de belirlenen süre ve koşullara uygun şekilde TMB ya da TMDB olarak iletilir.

6.2. Günlük Referans Fiyat Hesaplaması

- 6.2.1. Piyasa işletmecisi bir teklif defterinde oluşan her bir kesinleşmiş eşleşmeden sonra, gerçekleşen işlemlerin ağırlıklı ortalama fiyatını güncelleyerek anlık olarak STP'de yayımlar.
- 6.2.2. Teklif defterinin ilişkili olduğu gaz gününün GRF'si, G-1 saat 08:00 ile G+1 saat 08:00 arasında gerçekleşen ilave dengeleyici işlemleri dahil tüm işlemlerin ağırlıklı ortalama fiyatı olarak hesaplanarak G+1 saat 08:30'da ilan edilir. Aynı teklif defterinde açılacak olan noktasal/bölgesel işlemler ile G+1 saat 08:00'dan sonra ticaret kapanış zamanına kadar yapılan işlemler, GRF hesabına dahil edilmez.
- 6.2.3. STP'de herhangi bir gaz günü için kesinleşmiş eşleşme oluşmaması durumunda yayımlanan son 7 (yedi) GRF'nin aritmetik ortalaması ilgili günün GRF'si olarak kabul edilir. Olağandışı durumlar sebebiyle STP'de fiyat oluşumunun mümkün olmadığı hallerde geçerli olacak GRF Kurul Kararı ile belirlenir.

6.3. STP Süreci ve İşleyişine İlişkin Esaslar

6.3.1. STP'nin işletim süreci aşağıda belirtilen adımlardan meydana gelir:

- Piyasa katılımcıları, bir gaz gününün teklif defterinde yer alacak tekliflerini ticaret açılış zamanından ticaret kapanış zamanına kadar STP aracılığıyla piyasa işletmecisine bildirir.
- Tekliflerin STP'ye kaydı, asgari olarak teklife bir kayıt numarası verilmesi ve teklifin STP'ye giriş zamanının saat, dakika, saniye, salise olarak kaydedilmesi suretiyle tamamlanır. Kaydı tamamlanan teklifler, piyasa katılımcıları tarafından STP aracılığıyla görülebilir.
- STP'deki teklifler, eşleşmediği sürece ilgili piyasa katılımcısı tarafından ticaret aralığı süresince güncellenebilir veya iptal edilebilir. STP, zaman bilgisini dikkate alarak teklife ilişkin yapılan son güncellemeyi esas alır. Var olan tekliflerin miktarlarının azaltılması durumu güncelleme olarak kabul edilmez ve teklifin STP'ye giriş zamanı kaydı değiştirilmez.
- İlgili teklif defterine girilen satış teklifleri artan fiyata, alış teklifleri azalan fiyata göre sıralanır. Aynı fiyata sahip birden fazla teklifin olması durumunda, teklifler teklif zamanı kaydı önceliğine göre sıralanır.
- İlave dengeleyici işlemlerine ilişkin bu Usul ve Esaslarda düzenlenen diğer hususlar saklı kalmak kaydıyla, piyasa katılımcıları tarafından verilen tüm teklifler piyasa katılımcıları tarafından anonim şekilde görülebilir.

6.4. Tekliflerin Yapısı, İçeriği ve Teklif Tipleri

6.4.1. Teklifler en az aşağıdaki bilgileri içerir:

- Teklif konu gaz günü: İşlem yapıldığı esnada hangi gaz gününün ekranında teklif girilmişse teklif STP tarafından o gaz günü ile ilişkilendirilir.
- Teklif tipi (Bu Usul ve Esaslarda belirlenen koşullarda)
- Teklifin yönü (alış ya da satış).
- Fiyat ve miktar bilgisi.
- Teslimat dönemi: Teslimat dönemleri çeşitlendirilinceye kadar bu bilgi otomatik olarak piyasa işletmecisi tarafından atanır.
- Noktasal/bölgesel teklifse, teklif noktası/bölgesi.

- f) Teklifin talep taraflı olup olmadığı: Talep taraflı katılım uygulamaları başlayıncaya kadar bu bilgi otomatik olarak piyasa işletmecisi tarafından atanır.
- g) Varsa gerekçe kodu.

- 6.4.2.** STP'de verilen tekliflerde fiyatlar, 0,25 TL ve katları olup birimi TL/1000 Sm³'tür.
- 6.4.3.** En iyi fiyat, satış tekliflerinde en düşük fiyatı, alış tekliflerinde ise en yüksek fiyatı ifade eder.
- 6.4.4.** Alış teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktarı aşmayacak miktardaki doğal gazı satın almak için teklif ettiği maksimum fiyattır.
- 6.4.5.** Satış teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktarı aşmayacak miktardaki doğal gazı satmak için teklif ettiği minimum fiyattır.
- 6.4.6.** STP'de verilebilecek teklif fiyatlarının asgari ve azami sınırları, Kurul Kararı ile belirlenir.
- 6.4.7.** STP'de verilebilecek teklif tipleri şunlardır:
- a) Ticaret kapanış zamanına kadar geçerli: Teklifler piyasa katılımcısının belirttiği miktar ve fiyat doğrultusunda tamamen ya da parçalı olarak eşleşir. Eşleşmeyen kısım için teklif, ticaret kapanış zamanına kadar geçerliliğini korur.
- b) Süresi dolana kadar geçerli: Piyasa katılımcısının belirlediği süre içerisinde teklifler piyasa katılımcısının belirttiği miktar ve fiyat doğrultusunda tamamen ya da parçalı olarak eşleşir. Eşleşmeyen kısım için teklif, süresi dolana kadar geçerliliğini korur.
- c) Olanı eşle ve yok et: Teklifler piyasa katılımcısının belirttiği miktar ve fiyat doğrultusunda teklif defterinde yer almadan, sunulduğu anda uygun olan mevcut tekliflerle eşleşir ve arta kalan miktar yok edilir.

6.5. STP'de Tekliflerin Eşleşmesi

- 6.5.1.** Gerçekleşen işlemin fiyatı, eşleşen tekliflerden teklif defterine önce girilen teklifin fiyatıdır.
- 6.5.2.** Eşleşen teklifler en iyi fiyatlı teklif sırasından çıkarılır ve piyasa işletmecisi, ilgili piyasa katılımcılarına tekliflerinin eşleşerek onaylandığını STP üzerinden anlık olarak bildirir. Bu bildirimle birlikte piyasa katılımcıları, STP üzerinden kesinleşmiş eşleşmesini, karşı tarafın kimliğine ilişkin bilgi olmaksızın görebilir.

6.6. Kesinleşmiş Takas Miktarlarının İletim Şirketine Bildirilmesi, STP ile EBT'nin Entegrasyonu ve Kesinleşmiş Takas Miktarına İlişkin Diğer Hususlar

- 6.6.1.** Piyasa işletmecisi her bir piyasa katılımcısı için G-1 saat 08:00-16:00, G-1 saat 16:01 ile G saat 16:45 ve G saat 16:46 ile G+1 saat 14:00 arasında gerçekleşen eşleşmelerin kesinleşmiş takas miktarını hesaplar ve akabinde bu miktarları iletim şirketine piyasa katılımcısının nam ve hesabına G gününe ilişkin TMB veya TMDB olarak bildirir.
- 6.6.2.** Her bir piyasa katılımcısı için kesinleşmiş takas miktarı, ilgili katılımcının onaylanmış satış tekliflerinden alış tekliflerinin çıkarılmasıyla hesaplanır. İlgili ticaret aralığı içerisinde işlemin yapıldığı gün dikkate alınarak, sonucun pozitif

olduğu durumda satış yönlü değerler katılımcının EPİAŐ UDN Çıkış noktasında, negatif olduğu durumda ise sonucun mutlak değeri katılımcının EPİAŐ UDN Giriş noktasında TMB/TMDB olarak EBT'ye kaydedilir. Bu doğrultuda bir ticaret aralığı içerisinde EPİAŐ tarafından EBT'ye G-1, G ve G+1'de kesinleşmiş takas miktarları, Madde 6.6.1'de belirtilen u ayrı zaman dilimi akabinde gönderilir.

6.6.3. EBT'ye kaydı yapılan kesinleşmiş takas miktarları için piyasa işletmecisi, piyasa katılımcısına karşı taraf olur.

6.6.4. Kesinleşmiş eşleşmelerin EBT'ye kaydı sonrası, piyasa katılımcıları ŞİD'de belirtilen yükümlülüklerden sorumlu olur.

6.6.5. Söz konusu zaman dilimlerinde Kurum onayı olmaksızın değişiklik yapılamaz. Yapılması ngrlen değişiklikler piyasa katılımcılarına/sistem kullanıcılarına uygulamaya geçilmeden en az 10 (on) gün önce STP ve EBT aracılığıyla duyurulur.

6.7. İletim Şirketinin OTSP'ye İlave Dengeleyici Olarak Girmesi

6.7.1. İletim Şirketi, ŞİD ve piyasa teslim sözleşmesi hükümleri uyarınca ilave dengeleyici sıfatıyla STP'de işlemlerini gerçekleştirir.

6.7.2. İletim Şirketi, ŞİD'de belirlenen gerekçe kodları kapsamında ilave dengeleyici olarak her gaz gününde iletim Şebekesi stoğunu dikkate alarak ŞİD'de belirlenen zamanlarda STP aracılığıyla bu doğrultuda gaz alış veya satış işlemi yapmak amacıyla sisteme girer. İletim Şirketi STP'de yapacağı iŐlemlerde yukarıda ifade edilen iletim Şebekesi ihtiyaı çerçevesinde gerekli miktarı teklif defterindeki en iyi fiyatlı teklifler üzerinden alır veya satar. Noktasal/bölgesel ürünlere ilişkin hususlara bu Usul ve Esaslar ile ŞİD'de ayrıca yer verilir.

6.7.3. İletim Şirketi STP'de yapacağı iŐlemlerde olanı eşle ve yok et teklif tipini kullanır.

6.7.4. İletim Şirketinin ilave dengeleyici sıfatıyla STP'de alış yönünde verebileceği tekliflerin azami, satış yönünde verebileceği tekliflerin ise asgari fiyatı, STP'de verilebilecek teklif limitleri dahilinde olmak kaydıyla ŞİD'de belirlenir. Noktasal/bölgesel teklifler hariç olmak üzere, piyasa katılımcılarının satış yönlü teklifleri, söz konusu piyasa katılımcısının bir önceki ticaret aralığında veya ilgili ticaret aralığında yaptığı en yüksek fiyatlı piyasa işleminin fiyatından en fazla %4 (yüzde dört) oranında yüksek fiyatlı olması durumunda ilave dengeleyici ile eŐleŐebilir.

6.7.5. İletim Şirketinin STP'de gerçekleşen her bir satış yönlü kesinleşmiş eşleşmesi iletim Şirketinin EPİAŐ UDN Çıkış, alış yönlü kesinleşmiş eşleşmesi ise iletim Şirketinin EPİAŐ UDN Giriş noktasında anlık olarak TMB/TMDB Őeklinde EBT'ye kaydedilir.

6.7.6. İletim Şirketinin STP'de gerçekleşen her bir satış yönlü kesinleşmiş eşleşmesi ilgili taşıtanın EPİAŐ UDN Giriş, alış yönlü kesinleşmiş eşleşmesi ise ilgili taşıtanın EPİAŐ UDN Çıkış noktasında anlık olarak TMB/TMDB Őeklinde EBT'ye kaydedilir.

6.7.7. İletim Şirketinin gerekçe koduyla gerçekleştirdiği ilave dengeleyici iŐlemlerinde, teklifler bu işlemlere özgü bir kod sistematiği ile kodlanır. ŞİD'de belirlenen diğer haller gereğince ilave dengeleyici sıfatıyla STP'ye girdiğinde ise, herhangi bir taŐıtın

gibi piyasa işlemlerini gerçekleştirir ve bu kapsamda gireceği teklifler, diğer taşıtanların teklifleri ile aynı kod sistematığıne göre belirlenir.

7. PİYASA İŞLEMLERİNİN VE DENGESİZLİKLERİN UZLAŞTIRILMASI

7.1. Piyasa işletmecisi, piyasa katılımcılarının STP’de yaptıkları işlemlerin ve taşıtanların iletim sisteminde oluşturdukları günlük dengesizliklerinin uzlaştırmasını yapar.

7.1.1. Piyasa işlemlerinin uzlaştırılması, bir gaz gününe yönelik ticaret aralığı içerisindeki kesinleşmiş takas miktarları dikkate alınarak, gaz günü bazında aylık olarak yapılır. Bu piyasa işlemlerinin uzlaştırılmasına istinaden günlük avans ödemeleri gerçekleştirilir.

7.1.2. Taşıtanların iletim sistemindeki dengesizliklerinin uzlaştırılması ŞİD ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen koşullar çerçevesinde iletim şirketi adına ay sonunda günlük bazda gerçekleştirilir.

7.1.3. Bir fatura dönemi içerisinde gerçekleştirilen piyasa işlemlerinin ve dengesizliklerin uzlaştırılmasının sonucunda ilgili piyasa katılımcılarına, bu Usul ve Esaslarda yer alan unsurlar dikkate alınarak fatura kesilir. Fatura dönemi, bir takvim ayının ilk günü saat 08.00’da başlayıp, bir sonraki ayın ilk günü saat 08.00’da sona eren dönemi ifade eder.

7.2. Piyasa İşlemlerinin Uzlaştırılması

7.2.1. Bir piyasa katılımcısının STP’deki satışlarına ilişkin olarak, ilgili katılımcıya bir avans dönemi için tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$ST_{p,s} = \sum_{e=1}^n (STF_{p,s,e} \times STM_{p,s,e})$$

Bu formülde geçen;

$ST_{p,s}$: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

$STF_{p,s,e}$: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemine ait geçerli “e” eşleşmesi için uygulanacak satış fiyatını (TL/1000 Sm³),

$STM_{p,s,e}$: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemi için “e” eşleşmesinden dolayı gerçekleşen satış miktarını (1000 Sm³),

n: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemine ait STP’de gerçekleşen satış yönlü kesinleşmiş eşleşme sayısını

ifade eder.

7.2.2. Bir piyasa katılımcısının STP’deki satışlarına ilişkin, ilgili katılımcıya bir fatura dönemi için tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$ST_{p,i} = \sum_{s=1}^n ST_{p,i,s}$$

Bu formülde geçen;

$ST_{p,i}$: “p” piyasa katılımcısının, “i” fatura döneminde gerçekleşen satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını,

$ST_{p,i,s}$: “p” piyasa katılımcısının, “i” fatura dönemindeki “s” avans döneminde gerçekleşen satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını,

n: İlgili fatura dönemine ilişkin avans dönemi sayısını

ifade eder.

- 7.2.3.** Bir piyasa katılımcısının STP’deki alışlarına ilişkin olarak, ilgili katılımcıya bir avans dönemi için tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$AT_{p,s} = \sum_{e=1}^n (ALF_{p,s,e} \times ALM_{p,s,e})$$

Bu formülde geçen;

$AT_{p,s}$: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

$ALF_{p,s,e}$: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemine ait geçerli “e” eşleşmesi için uygulanacak alış fiyatını (TL/1000 Sm³),

$ALM_{p,s,e}$: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemi için “e” eşleşmesinden dolayı gerçekleşen alış miktarını (1000 Sm³),

n: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemine ait STP’de gerçekleşen alış yönlü kesinleşmiş eşleşme sayısını

ifade eder.

- 7.2.4.** Bir piyasa katılımcısının STP’deki alışlarına ilişkin, ilgili katılımcıya bir fatura dönemi için tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$AT_{p,i} = \sum_{s=1}^n AT_{p,i,s}$$

Bu formülde geçen;

$AT_{p,i}$: “p” piyasa katılımcısının, “i” fatura döneminde gerçekleşen alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını,

$AT_{p,i,s}$: “p” piyasa katılımcısının, “i” fatura dönemindeki “s” avans döneminde gerçekleşen alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını,

n: İlgili fatura dönemine ilişkin avans dönemi sayısını

ifade eder.

- 7.2.5.** STP'deki her bir avans dönemi için piyasa katılımcılarının ödeyeceği veya alacağı avans tutarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$STPAT_{p,s} = STA_{p,s} - ATB_{p,s}$$

Bu formülde geçen;

STPAT_{p,s}: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemi için STP'deki avans ödemesi tutarını,

STA_{p,s}: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını,

ATB_{p,s}: “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını

ifade eder.

7.3. İletim Sisteminde Oluşan Dengesizliklerin Uzlaştırılması

- 7.3.1.** İletim şirketi, sistem kullanıcılarının iletim sistemindeki dengesizliklerinin uzlaştırılmasını teminen, ŞİD ve sistem kullanıcıları ile imzalamış olduğu STS'ler gereğince piyasa işletmecisini aracı olarak atamakla yükümlüdür.

- 7.3.2.** Piyasa işletmecisi, iletim şirketinin sistem kullanıcılarının bir gaz gününe ilişkin ŞİD kapsamında hesaplanan dengesizliklerine ilişkin tahsisat bilgilerini de içeren ve piyasa teslim sözleşmesi hükümleri çerçevesinde paylaşılan veriler doğrultusunda ay sonunda her bir taşıtanın her gaz günü için günlük dengesizlik miktarını dengesizliklerin uzlaştırılmasında kullanır.

- 7.3.3.** Piyasa işletmecisi, iletim şirketinin her bir taşıtan için ay sonunda gaz günü bazında bildirdiği negatif dengesizlikler neticesinde hesaplanan Negatif Dengesizlik Ödemesinde (NDÖ) aşağıdaki formülü kullanır:

$$NDÖ_{t,i} = \sum_{g=1}^n (NDM_{t,g} \times DGAF_g)$$

Bu formülde geçen;

NDÖ_{t,i}: “t” taşıtanının, “i” fatura dönemindeki negatif dengesizliklerinden dolayı tahakkuk ettirilecek borç tutarını,

NDM_{t,g}: “t” taşıtanının, “g” gaz günündeki negatif dengesizlik miktarını,

DGAF_g: “g” günündeki dengeleme gazı alış fiyatını,

n: İlgili fatura dönemine ilişkin gaz günü sayısını

ifade eder.

- 7.3.4.** Piyasa işletmecisi, iletim şirketinin her bir taşıtan için ay sonunda gaz günü bazında bildirdiği pozitif dengesizlikler neticesinde hesaplanan Pozitif Dengesizlik Ödemesinde (PDÖ) aşağıdaki formülü kullanır:

$$PD\ddot{O}_{t,i} = \sum_{g=1}^n (PDM_{t,g} \times DGSF_g)$$

Bu formülde geçen;

$PD\ddot{O}_{t,i}$: “t” taşıtanının, “i” fatura dönemindeki pozitif dengesizliklerinden dolayı tahakkuk ettirilecek alacak tutarını,

$PDM_{t,g}$: “t” taşıtanının, “g” gaz günündeki pozitif dengesizlik miktarını,

$DGSF_g$: “g” günündeki dengeleme gazı satış fiyatını,

n: İlgili fatura dönemine ilişkin gaz günü sayısını

ifade eder.

7.3.5. Bir fatura dönemine konu olan günlük tahsisat verilerinin değişmesine ilişkin hususlarda ŞİD hükümler uygulanır.

7.4. Dengesizliklerin Uzlaştırılması Sonucu Oluşan Bakiyenin Sıfırlanması

7.4.1. İletim şirketinin ilave dengeleyici sıfatıyla iletim sisteminin dengesinin sağlanması için gerçekleştirdiği işlemlerden dengeleme gazı fiyatlandırması sebebiyle kar/zarar etmemesi esas çerçevesinde, iletim şirketinin alacak ve borçları düştükten sonra dengesizliklerin uzlaştırılması sonucu oluşan bakiye piyasa işletmecisi tarafından, Bakiye Sıfırlama Tutarı (BAST) kullanılarak ay sonunda günlük bazda yansıtılır.

7.4.2. Piyasa işletmecisi, iletim şirketinin ay içerisinde yapmış olduğu dengeleme gazı alışı ve dengeleme gazı satış işlemlerine istinaden ilgili günde oluşan negatif dengesizlik miktarı ile pozitif dengesizlik miktarı arasındaki farkı, ilgili günde sistemin yönüne göre oluşan sistem pozitifse GRF negatifse İDF ile çarparak değerlemesini yapar ve bu tutar iletim şirketinin fatura kalemi olarak ay sonunda iletim şirketi faturasına yansıtılır. Oluşan tutar pozitifse iletim şirketinin ilave dengeleyici alacağı, oluşan tutar negatifse iletim şirketinin ilave dengeleyici borcu doğmuş olur. Taşıtanların dengesizlikleri sebebiyle tahakkuk ettirilen borç tutarları ve alacak tutarları hesaplanır.

7.4.3. Oluşan bakiyenin pozitif olması durumunda, piyasa işletmecisi tarafından söz konusu bakiyenin %10 (yüzde on)’u ilave dengeleyici sıfatıyla/dengeleme amaçlı olarak yaptığı işlemler nedeniyle oluşan riskleri yönetebilmesi için iletim şirketine bırakılır. Kalan tutar bu madde hükümleri çerçevesinde belirlenen yöntemle sistem kullanıcılarına dağıtılır.

7.4.4. Bir gaz gününe ilişkin BAST, piyasa işletmecisi tarafından günlük bazda hesaplanarak her ay için ilgili aya ilişkin gaz günlerinin net toplamı olarak sistem kullanıcılarına yansıtılır. Günlük bazda BAST hesaplanırken, iletim sisteminin dengesinin pozitif yönde olması durumunda GRF, negatif yönde olması durumunda ise İDF kullanılır.

Sistem dengesi pozitifse, BAST aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$BAST = (ND\ddot{O} - PD\ddot{O}) - (NDM - PDM) \times GRF$$

Sistem dengesi negatifse, BAST aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$BAST = (ND\ddot{O} - PD\ddot{O}) - (NDM - PDM) \times IDF$$

Bu formüllerde geçen;

BAST: “G” gaz gününe ilişkin dengesizliklerin uzlaştırılması sonrasında yansıtılacak toplam tutarı,

NDÖ: “G” gaz gününe ilişkin negatif dengesizliklerden oluşan borç tutarını,

PDÖ: “G” gaz gününe ilişkin pozitif dengesizliklerden oluşan alacak tutarını,

NDM: “G” gaz gününe ilişkin negatif dengesizlik miktarını,

PDM: “G” gaz gününe ilişkin pozitif dengesizlik miktarını,

GRF: “G” gaz gününe ilişkin günlük referans fiyatı,

IDF: “G” gaz gününe ilişkin ilave dengeleyici fiyatını

ifade eder.

BAST’ın pozitif olması durumunda oluşan bakiyenin, ilgili sistem kullanıcılarına ve iletim şirketine bu madde hükümleri çerçevesinde ödenmesi, negatif olması durumunda iletim şirketi nam ve hesabına ilgili sistem kullanıcılarından aşağıdaki hükümler çerçevesinde tahsil edilmesi esastır.

- 7.4.4.1.** Bir gaz gününe ilişkin BAST’ın pozitif olması durumunda; Madde 7.4.3 uyarınca bu tutarın %10 (yüzde on)’u iletim şirketine, %50 (yüzde elli)’si ilgili gaz günündeki giriş ve çıkış miktarlarıyla orantılı olarak ilgili sistem kullanıcılarına, %40 (yüzde kırk)’ı ise G+1 saat 08:00 ila 14:00 arasında yapılan işlemler hariç, ilave dengeleyici ile yapılan işlemler dahil olmak üzere ilgili ticaret aralığında yaptıkları piyasa işlemi miktarlarıyla orantılı olarak piyasa katılımcılarına yansıtılır.

Giriş ve çıkış miktarlarıyla orantılı olarak ilgili sistem kullanıcılarına yansıtılacak tutar, aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$BAST_t = \frac{Giriş_t}{\sum_{t=1}^n Giriş_t} \times (BAST \times 0,1) + \frac{\Çıkış_t}{\sum_{t=1}^n Çıkış_t} \times (BAST \times 0,4)$$

Bu formülde geçen;

BAST_t: “G” gaz gününe ilişkin olarak “t” taşıtanına dengesizliklerin uzlaştırılması sonrasında ödenecek bakiyeyi,

Giriş: “t” taşıtanının, “G” gaz gününde fiziki giriş ve transfer giriş noktalarındaki doğal gaz tahsisat miktarı ile transfer çıkış noktasındaki doğal gaz tahsisat miktarı arasındaki farkı,

Çıkış: “t” taşıtanının, “G” gaz gününde fiziki çıkış noktalarındaki doğal gaz tahsisat miktarını

ifade eder.

- 7.4.4.2.** Piyasa işlemleriyle orantılı olarak piyasa katılımcılarına yansıtılacak tutar hesaplanırken; ilgili piyasa katılımcısının alışı yönlü işlemlerinin azami olarak iletim sisteminden fiziki olarak yaptığı çıkış kadar miktarı, satışı yönlü işlemlerinin ise azami olarak iletim sistemine fiziki olarak yaptığı giriş kadar miktarı dikkate alınır.

Piyasadaki işlem oranına göre piyasa katılımcılarına yansıtılacak tutar, aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$BAST_p = \left(\frac{\min(PiA_p; \text{Çıkış}_p)}{\sum_{p=1}^n \min(PiA_p; \text{Çıkış}_p)} + \frac{\min(PiSa_p; \text{Giriş}_p)}{\sum_{p=1}^n \min(PiSa_p; \text{Giriş}_p)} \right) \times (BAST \times 0,4)$$

Bu formülde geçen;

$BAST_p$: “G” gaz gününe ilişkin ticaret aralığında, “p” piyasa katılımcısına dengesizliklerin uzlaştırılması sonrasında yansıtılacak bakiyeyi,

PiA_p : “p” piyasa katılımcısının, “G” gaz gününe ilişkin ticaret aralığında, G+1 saat 08:00 ila 14:00 arasında yapılan alımlar hariç ve ilave dengeleyiciden yapılan alımlar dahil olmak üzere piyasada yaptığı toplam alım miktarını,

$PiSa_p$: “p” piyasa katılımcısının, “G” gaz gününe ilişkin ticaret aralığında G+1 saat 08:00 ila 14:00 arasında yapılan satışlar hariç ve ilave dengeleyiciye yapılan satışlar dahil olmak üzere piyasada yaptığı toplam satış miktarını,

$Giriş_p$: “p” piyasa katılımcısının, “G” gaz gününde fiziki giriş ve transfer giriş noktalarındaki doğal gaz tahsisat miktarı ile transfer çıkış noktasındaki doğal gaz tahsisat miktarı arasındaki farkı,

$Çıkış_p$: “p” piyasa katılımcısının, “G” gaz gününde fiziki çıkış noktalarındaki doğal gaz tahsisat miktarını

ifade eder.

7.4.4.3. BAST’ın negatif olması durumunda bu tutar, aşağıdaki formüle göre ilgili sistem kullanıcılarına yansıtılır:

$$BAST_t = \frac{Giriş_t}{\sum_{t=1}^n Giriş_t} \times (BAST \times 0,2) + \frac{Çıkış_t}{\sum_{t=1}^n Çıkış_t} \times (BAST \times 0,8)$$

Bu formülde geçen;

$BAST_t$: “G” gaz gününe ilişkin olarak “t” taşıtanına dengesizliklerin uzlaştırılması sonrasında ödenecek bakiyeyi,

$Giriş_t$: “t” taşıtanının, “G” gaz gününde fiziki giriş ve transfer giriş noktalarındaki doğal gaz tahsisat miktarı ile transfer çıkış noktasındaki doğal gaz tahsisat miktarı arasındaki farkı,

$Çıkış_t$: “t” taşıtanının, “G” gaz gününde fiziki çıkış noktalarındaki doğal gaz tahsisat miktarını

ifade eder.

7.4.4.4. Gaz günü bazında hesaplanarak aylık olarak sistem kullanıcılarına ödenen ya da sistem kullanıcılarından tahsil edilen toplam BAST tutarı ile ilgili ayda iletim şirketinin ŞİD’de tanımlanan ilave dengeleyici sıfatıyla yaptığı işlemlerinden kaynaklanan toplam net ödeme ve gelirler arasındaki fark; ilgili tutar herhangi bir gaz gününe ait BAST gibi kabul edilerek pozitif olması durumunda Madde 7.4.4.1 ve 7.4.4.2 hükümleri çerçevesinde sistem kullanıcılarına ödenir, negatif olması durumunda ise Madde 7.4.4.3 hükümleri çerçevesinde sistem kullanıcılarından tahsil edilir.

7.4.5. BAST'ın hesaplanması ve dağıtımına ilişkin olarak, Kurul Kararı ile gaz yılı içerisinde değişiklik yapılabilir.

7.5. Teminatlara Yönelik Finansal Güç Değerlendirilmesi

7.5.1. Piyasa işletmecisi, bu Usul ve Esaslarda düzenlenen teminatları karşılamakla mükellef tarafların finansal gücünün değerlendirilmesine yönelik ilgili kuruluşlar ile çalışmaları yaparak katılımcıların finansal risk değerlendirmesi çerçevesinde sürekli izleme faaliyeti yürütebilir. Bu değerlendirme sonucunda teminat mekanizmasında öngörülen hususlara ilave olarak, tüm piyasa katılımcılarına eşit ve tarafsız koşullarda uygulanacak ek risk faktörü prosedürü çerçevesinde ilgili katılımcılara uygulanacak teminatta artırım ve azaltma yapabilir. Söz konusu prosedür Kurumun görüşünü alarak piyasa işletmecisinin internet sitesinde yayımlanır.

7.6. Tahsil Edilemeyen Alacak Kalemi

7.6.1. Piyasa işletmecisi, teminatlara ilişkin ek risk faktörü prosedürü uygulamasına rağmen, piyasa katılımcılarının STP'de gerçekleştirdikleri işlemlere ilişkin avans dönemi içinde tahakkuk ettirilen borç tutarlarını veya fatura dönemi içinde gerçekleştirilen borç tutarlarına ilişkin ortaya çıkan KDV tutarlarını veya PİÜ tutarlarını ödememeleri ve bu borç tutarlarının tamamının katılımcının işlem teminatından karşılanamaması durumunda tahsil edilemeyen tutar her bir piyasa katılımcısına, piyasa katılımcısının ilgili ay PİÜ hesaplamalarında kullanılan hacimlerinin, toplam PİÜ hesaplamalarında kullanılan hacme oranı doğrultusunda yansıtılır.

7.6.2. Piyasa işletmecisinin bu madde çerçevesinde diğer piyasa katılımcılarına yansıtılmış olduğu bedellerin, borç tutarlarını ödememiş olan piyasa katılımcısından özel hukuk hükümleri çerçevesinde sonradan tahsil edilebilmesi durumunda, diğer piyasa katılımcılarına faiziyle birlikte geri ödenir.

7.6.3. Taşıtanlara, bir fatura dönemi içinde dengesizliklerine dair tahakkuk ettirilen borç tutarlarını ödememeleri ve bu borç tutarlarının tamamının taşıtanın dengesizlik teminatından karşılanamaması durumunda tahsil edilemeyen tutar piyasa işletmecisi tarafından iletim şirketine yansıtılır. Piyasa işletmecisinin iletim şirketine yansıtılmış olduğu bu bedeller, borç tutarlarını ödememiş olan taşıtandan özel hukuk hükümleri çerçevesinde sonradan tahsil edilmesi durumunda, iletim şirketine geri yansıtılır.

8. TEMİNAT MEKANİZMASI

8.1. Teminatlara İlişkin Genel Esaslar

8.1.1. Piyasa işletmecisi, piyasa katılımcılarından OTSP'de gerçekleştirdikleri işlemlere ait avans ödemelerine ilişkin oluşabilecek mali risklere dair günlük işlem teminatı alır. Piyasa katılımcısının, söz konusu avans ödemelerini bu Usul ve Esaslarda belirtilen süreye kadar yapmaması durumunda, söz konusu avans ödemeleri için ilgili piyasa katılımcısının günlük işlem teminatına başvurulur.

8.1.2. Piyasa işletmecisi, piyasa katılımcılarından OTSP'de gerçekleştirdikleri işlemlere ait KDV ve PİÜ ödemelerine ilişkin oluşabilecek mali risklere dair ise fatura işlem teminatı alır.

8.1.3. Piyasa işletmecisi iletim şirketi adına, taşıtanlardan iletim sistemindeki dengesizliklerinden doğan mali yükümlülüklerini yerine getirememeleri durumunda oluşabilecek mali risklere dair dengesizlik teminatı alır. Sistem kullanıcılarına ait dengesizlik teminatı tutarları, iletim sisteminde geçmiş dönemde gerçekleştirdikleri dengesizlikleri, iletim sistemine kaydı yapılan TMB/TMDB'leri ve doğal gaz piyasasındaki diğer riskler göz önünde bulundurularak hesaplanır.

8.2. Günlük ve Fatura İşlem Teminatları

8.2.1. Piyasa katılımcıları, STP'de alış yönlü işlem yapmak için merkezi uzlaştırma kuruluşundaki günlük işlem teminatı hesabına nakit teminat yatırır. Piyasa katılımcıları merkezi uzlaştırma kuruluşu günlük işlem teminatı hesabındaki nakit meblağ kadar STP'de alış yönlü teklif verebilirler.

8.2.2. Piyasa katılımcılarının günlük işlem teminatı hesabındaki nakit tutarı, ilgili katılımcının alış yönlü teklifi ve alış yönlü eşleşmesi kadar bloke edilir ve işlem limiti bu oranda azaltılır.

8.2.3. Bir gaz günü için satış yönlü tekliflerin eşleşmesi durumunda günlük işlem teminatı tutarındaki ve işlem limitindeki değişimler şu şekilde gerçekleşir:

- a) Piyasa katılımcısına ait her bir satış yönlü teklifin eşleşmesi ile beraber katılımcının önceden bloke edilmiş teminatının bulunması halinde, teminat üzerindeki bloke, satış tutarı kadar azaltılır.
- b) Piyasa katılımcılarının gerçekleştirdikleri satışlar dolayısıyla oluşan tutarlar ilgili gaz gününün mevcut işlem limitine eklenir ve oluşan toplam tutar ilgili gaz gününün alış yönlü işlem limitini oluşturur.
- c) Bloke edilmiş teminat miktarının satış miktarından az olması durumunda teminatındaki bloke kaldırılır ve ilgili gaz gününün işlem limiti satış miktarı ile bloke edilmiş teminat tutarının arasındaki fark kadar artırılır.
- ç) Bloke edilmiş teminat bulunmaması halinde ilgili gaz gününün işlem limiti satış tutarı kadar artırılır.

8.2.4. Piyasa işletmecisi, piyasa katılımcılarından her bir fatura dönemi içerisinde her bir avans borç bildirimini sonrası oluşacak KDV riskine dair avans borcunun %18 (yüzde onsekiz)'i kadar fatura işlem teminatı alır. Piyasa katılımcısının ilgili fatura dönemi içerisinde avans alacaklı olması durumunda, fatura işlem teminatı yükümlülüğü avans alacağıın %18 (yüzde onsekiz)'i kadar azaltılır. Alınacak bu teminat için Madde 8.7.1'de belirtilen kıymetler kabul edilir.

8.2.5. Piyasa katılımcılarının günlük işlem teminatlarındaki bloke;

- a) İlgili kontrata ilişkin kapının kapanmasının ardından, eşleşmemiş alış yönlü tekliflerinin tutarı kadar,
- b) Piyasa katılımcısının avans ödemesine müteakip yaptığı avans ödemesi tutarı kadar

kaldırılır.

8.2.6. Piyasa katılımcıları tarafından yapılan fatura ödemesi sonrasında ödenen miktarlar fatura işlem teminatı hesabından çıkartılır.

8.3. Dengesizlik Teminatı

- 8.3.1. Taşıtanların dengesizliklerinden kaynaklı olarak oluşabilecek mali risklerine karşılık olarak taşıtanlardan, iletim şirketi adına dengesizlik teminatı alınır. Sistem kullanıcılarından talep edilen dengesizlik teminatı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\text{Dengesizlik Teminatı} = ((ODM) \times DGAF_{maks} \times m \times r) + NDB$$

Bu formülde geçen;

ODM: Taşıtanın geçmiş 10 (on) gün içerisindeki en yüksek günlük negatif dengesizlik miktarını,

DGAF_{maks}: Geçmiş 10 (on) gün içerisindeki en yüksek DGAF'ı,

m: En az 3 (üç) gün olmak kaydı ile uzun süreli resmi tatiller için resmi tatil gün sayısının bir fazlasını temsil eden katsayısı,

r: İlgili taşıtanın ilgili aydan önceki ay içerisinde EBT sistemine kaydedilen ilk tahsisatları ile ay sonunda düzeltilen son tahsisatları arasındaki değişim oranının 1 ile toplanması ile hesaplanan ancak bu oranın %5 (yüzde beş)'i geçmemesi durumunda bir kabul edilen r çarpanını,

NDB: Net dengesizlik bakiyesi, ilgili taşıtanın ilgili ayın faturasını ödeyeceği zamana kadar, dengesizlik teminatı hesabının yapıldığı gün için, ilgili günlerdeki DGAF dikkate alınarak hesaplanan pozitif dengesizlik tutarları ile ilgili günlerdeki DGAF dikkate alınarak hesaplanan negatif dengesizlik tutarlarının kümülatif toplam bakiyeyi, toplam bakiyenin sıfırdan büyük olması durumunda ise sıfır kabul edilen bakiyeyi

ifade eder.

- 8.3.2. Taşıtanların geçmiş 10 (on) gün içerisinde negatif dengesizliğinin bulunmaması ve ilgili gündeki TMB Giriş ve TMB Çıkış miktarlarının eşit olması veya taşıtanlar için hesaplanan dengesizlik teminatı tutarının 300.000 TL'den az olması durumunda, taşıtanların dengesizlik teminat tutarları 300.000 TL'dir.

8.4. Teminatlara İlişkin Süreçler

- 8.4.1. Piyasa katılımcılarının, teminat işlemlerinin yürütülmesine ilişkin olarak merkezi uzlaştırma kuruluşuyla ilgili anlaşmayı imzalayarak çalışmalarını esastır. Her bir piyasa katılımcısı, teminatına ilişkin işlemlerin yürütülmesi için merkezi uzlaştırma kuruluşunda teminat hesabı açar. Bu hesapla ilgili tüm işlemlere ilişkin olarak piyasa işletmecisi tarafından merkezi uzlaştırma kuruluşuna yetki verilir. Bu hesaplara ilişkin doğan faizler, yasal yükümlülükler ile hizmet bedeli düşüldükten sonra ilgili piyasa katılımcısına yansıtılır.

- 8.4.2. Piyasa katılımcıları merkezi uzlaştırma kuruluşuna teminat amaçlı gönderecekleri tutarları birden fazla aracı banka kullanarak gönderebilirler. Ancak, teminat çekme işlemlerinden kaynaklanan kendilerine yapılacak ödemeler için tek bir aracı banka ile çalışabilirler.

- 8.4.3. Piyasa katılımcıları, teminat olarak kabul edilebilecek kıymetlerden oluşan teminat mektubu dışındaki tüm teminatlarını merkezi uzlaştırma kuruluşuna, teminat mektuplarını piyasa işletmecisine sunar.

- 8.4.4.** Piyasa katılımcıları, günlük ve fatura işlem teminatları için merkezi uzlaştırma kuruluşuna tam iş günlerinde para yatırabilirler. Merkezi uzlaştırma kuruluşu, piyasa katılımcılarına ait günlük işlem teminatı bilgilerini içeren dosyayı her tam iş gününde saat 11:00 ve 16:00'da piyasa işletmecisine gönderir.
- 8.4.5.** Piyasa işletmecisi, piyasa katılımcılarının işlem limitlerini merkezi uzlaştırma kuruluşundan aldığı günlük işlem teminat miktarları ile sınırlar. Her gelen dosya ile beraber bu sınırlar güncellenir.
- 8.4.6.** Piyasa işletmecisi, piyasa katılımcısı bazında hesapladığı fatura işlem ve dengesizlik teminatı tutarlarını saat 15:45'te ilgili piyasa katılımcısına ve merkezi uzlaştırma kuruluşuna bildirir.
- 8.4.7.** Piyasa katılımcıları, piyasa işletmecisinin yapmış olduğu bildirimde yer alan fatura işlem ve dengesizlik teminatı tutarlarını, bildirim takip eden ilk iş günü saat 15:00'a kadar tamamlar. Yarım iş günleri, hafta sonu ve resmi tatil günleri kapsamında değerlendirilir ve teminat yatırma işlemi gerçekleştirilmez.
- 8.4.8.** Merkezi uzlaştırma kuruluşu piyasa katılımcılarının merkezi uzlaştırma kuruluşundaki toplam değerlendirilmiş fatura işlem ve dengesizlik teminatı tutarlarını içeren dosyayı saat 15:00'da piyasa işletmecisine gönderir. Piyasa işletmecisi, gönderilen dosyanın içerisindeki piyasa katılımcılarının merkezi uzlaştırma kuruluşundaki toplam değerlendirilmiş fatura işlem ve dengesizlik teminatı tutarlarını her iş günü saat 15:00'da kontrol eder.
- 8.4.9.** Piyasa işletmecisi, teminat mektubu tutarlarını, teminat mektuplarının kendisine sunulmasını müteakip en geç yarım saat içerisinde katılımcı bazında merkezi uzlaştırma kuruluşuna bildirir. Piyasa işletmecisi, saat 16:00'dan sonra kendisine teslim edilen teminat mektuplarını en geç bir sonraki iş günü merkezi uzlaştırma kuruluşuna bildirir.
- 8.4.10.** Teminat mektubu dışındaki tüm teminatlar, merkezi uzlaştırma kuruluşunun sistemi açık olduğu sürece piyasa katılımcısı tarafından merkezi uzlaştırma kuruluşunun sistemi üzerinden sunulur. Yarım iş günlerinde, hafta sonu ve resmi tatil günlerinde teminat yatırma işlemi gerçekleştirilemez.
- 8.4.11.** Piyasa katılımcıları, günlük işlem teminatını çekme işlemleri için herhangi bir tam iş gününde saat 15:30'a kadar merkezi uzlaştırma kuruluşuna başvuruda bulunurlar. Merkezi uzlaştırma kuruluşu taşıtanların günlük işlem teminatından çekmek istedikleri nakit miktarını içeren dosyayı saat 15:30'da piyasa işletmecisine gönderir. Piyasa işletmecisi, piyasa katılımcılarının çekmek istedikleri tutar, bloke edilmemiş günlük işlem teminatından az ise işlem limiti bu tutar kadar azaltılır ve merkezi uzlaştırma kuruluşuna paranın çekilmesi için onay verir, fazla ise piyasa katılımcılarının teminatlarını çekme başvuruları reddedilir.
- 8.4.12.** Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma kuruluşuna yatırmış oldukları fatura işlem ve dengesizlik teminatı tutarlarının, sunmaları gereken teminat tutarlarından fazla olması durumunda, bu fark tutarının iadesini talep edebilir. Merkezi uzlaştırma kuruluşu, piyasa işletmecisinin onayı sonrasında bu iade talebini kabul eder.

- 8.4.13.** Piyasa katılımcıları teminat mektuplarını mesai saatleri içerisinde piyasa işletmecisinden çekebilirler. Yarım iş günlerinde, hafta sonu ve resmi tatil günlerinde teminat mektubu çekme işlemi gerçekleştirilemez.
- 8.4.14.** Piyasa katılımcıları merkezi uzlaştırma kuruluşundan gerçekleştirecekleri TL cinsinden nakit teminat çekme işlemleri, herhangi bir iş gününde saat 15:40'a kadar, nakit dışı teminatların çekme işlemlerini ise saat 17:00'a kadar gerçekleştirebilir. Yarım iş günlerinde, hafta sonu ve resmi tatil günlerinde teminat çekme işlemi gerçekleştirilemez.
- 8.4.15.** İşbu Madde 8.4 kapsamında yer alan zamana ilişkin ifadelerde Kurum onayı olmaksızın değişiklik yapılamaz. Yapılması öngörülen değişiklikler piyasa katılımcılarına/sistem kullanıcılarına uygulamaya geçilmeden en az 10 (on) gün önce STP ve EBT aracılığıyla duyurulur.

8.5. Teminat Bildirimine Uyulmama Hali

- 8.5.1.** Fatura işlem ve dengesizlik teminatları tutarı bildirimleri sonrası yatırması talep edilen tutarı yatırmayan bir piyasa katılımcısının, STP'de yapmış olduğu işlemlerden doğan alacaklarına piyasa işletmecisi tarafından bloke konulur. İlgili katılımcının yapılan güncel teminat tamamlama çağrısına uyması halinde, teminatını yatırdığı günü takip eden ilk avans ödeme tarihinde bloke edilen alacakları katılımcıya ödenir. Piyasa işletmecisinin bu sebeple yaptığı ödemeler net alacak tutarı kadar olup faiz yansıtılmaz.
- 8.5.2.** Fatura işlem ve dengesizlik teminatlarına ilişkin tutar bildirimleri sonrası yatırması talep edilen tutarı yatırmayan bir piyasa katılımcısı, STP'de işlem yapamaz. Teminat kontrolü itibari ile varsa eşleşmemiş tüm teklifleri silinir ve yeni teklif girmesine izin verilmez. Eşleşmiş fakat kesinleşmemiş teklifleri onaylanmaz.
- 8.5.3.** Fatura işlem ve dengesizlik teminatlarına ilişkin tutar bildirimleri sonrası yatırması talep edilen tutarı yatırmayan bir piyasa katılımcısına/sistem kullanıcılarına ilişkin, TMB kaydı engellenmesi dahil uygulanacak tedbirlerin kapsamı ve yöntemi ŞİD'de belirlenir.
- 8.5.4.** Fatura işlem ve dengesizlik teminatları tutarı bildirimlerine 4 (dört) iş günü uymayan piyasa katılımcısı için iletim şirketi tarafından ŞİD ve ilgili diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılır.
- 8.5.5.** Piyasa katılımcısı olmayan sistem kullanıcılarının dengesizlik teminatı yükümlülüklerini yerine getirmemesine ilişkin hususlar ŞİD ve STS'de düzenlenir.

8.6. Hafta Sonu ve Resmi Tatil Günleri Teminat Kontrolü

- 8.6.1.** Piyasa katılımcıları hafta sonu veya resmi tatil günlerinden önceki son teminat kontrolü itibari ile bildirilen teminat yükümlülüklerini yerine getirdikten sonra hafta sonu ve resmi tatil günlerinde işlemlerine devam eder.
- 8.6.2.** Piyasa işletmecisi, hafta sonu ve resmi tatil günlerinde taşıtanların oluşturmuş olduğu riski hesaplamaya devam eder. Bu kapsamda, taşıtanların hafta sonu veya resmi tatil günlerinde oluşturmuş oldukları negatif dengesizlik miktarı, son 7 (yedi) günde oluşan GRF'lerin aritmetik ortalaması ile çarpılarak bu dengesizliklerin TL tutar

karşılığı ve STP'de gerçekleştirdikleri işlemlerden doğan borçları hesaplanır. Bu hesaplamalar sonucu herhangi bir taşıtanın oluşturduğu toplam riskin, ilgili taşıtanın mevcut teminat tutarını aşması durumunda piyasa işletmecisi ile ilgili taşıtanın TMB kaydının engellenmesi dahil uygulanacak tedbirler için bilgilendirir ve ilgili taşıtanın STP'de askıya alır. İlgili taşıtanın, bu işlem yapıldıktan sonra yapılacak fatura işlem ve dengesizlik teminatları tamamlama çağrısına uyması halinde iletim şirketi konu ile alakalı olarak bilgileri iletilir ve taşıtanın işlemlerine devam edebilmesi için STP'ye erişimi sağlanır.

8.7. Teminat Olarak Kabul Edilebilecek Kıymetler

8.7.1. Teminat olarak kabul edilebilecek kıymetler aşağıda belirtilmiştir:

- a) Türk Lirası,
- b) Döviz (ABD Doları veya AVRO),
- c) Bankacılık mevzuatına tabi ve Türkiye'de faaliyet gösteren bankalar tarafından hazırlanmış olan TL veya döviz cinsinden (ABD Doları veya AVRO) kesin ve süresiz teminat mektupları,
- c) Bankacılık mevzuatına göre Türkiye'de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankalar ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontr garantisi üzerine bankacılık mevzuatına tabi bankaların düzenleyecekleri TL veya döviz cinsinden (ABD Doları veya AVRO) kesin ve süresiz teminat mektupları,
- d) Hamiline olmak kaydıyla Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleri.

8.7.2. Teminatların TL karşılıklarının hesaplanması sürecinde; döviz nakit teminatlar ve döviz teminat mektupları için TCMB döviz alış kuru, devlet tahvili ve hazine bonusu için TCMB tarafından Resmi Gazetede yayımlanan gösterge niteliğindeki fiyatlar baz alınır.

8.7.3. Teminat mektubu dışında teminat olarak kabul edilen kıymetlere ve döviz cinsinden teminat mektuplarına değerlendirme katsayısı uygulanır. Bu değerlendirme kapsamında uygulanacak olan değerlendirme katsayısı, benzer piyasalarda uygulanan değerlendirme katsayıları dikkate alınarak merkezi uzlaştırma kuruluşunun önerisi üzerine piyasa işletmecisi tarafından belirlenerek, STP aracılığıyla piyasa katılımcılarına duyurulur.

8.7.4. Teminatlarla ilgili tüm maliyetler ilgili piyasa katılımcısı tarafından karşılanır.

9. OLAĞANDIŞI DURUMLAR VE PLANLI BAKIMLAR

9.1. Olağandışı Durumlar

9.1.1. STP'de yeterli alış ve satış teklifinin verilemeyecek olması sonucunu doğuracak haller, olağandışı durumlar olarak kabul edilir.

9.1.2. STP'de olağandışı durumların oluşması halinde iletim şirketinin STP kullanımına ilişkin hususlarda Yönetmelik ve ŞİD hükümleri uygulanır.

9.1.3. Bu madde uygulamasında aşağıdakilerle sınırlı kalmamak kaydıyla;

- a) Piyasa işletmecisinin piyasa faaliyetlerinin yürütülmesinde kullandığı bilgisayar, yazılım veya diğer teknolojik altyapılarda işlemlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini engelleyecek nitelikte problemler oluşması,
- b) Piyasa işletmecisinin kullandığı iletişim hatlarının kesilmesi,
- c) STP'ye erişimin siber saldırı, teknik arıza gibi herhangi bir nedenle sağlanamaması,
- ç) Ülkenin tamamında veya bir bölümünde bankacılık sistemlerinin kullanılamaması,
- d) STP'de bakım (planlı bakımlar hariç) yapılması

gibi durumlar olağandışı durum olarak kabul edilir. Bu durumda Yönetmelik ile bu Usul ve Esaslarda yer alan hükümler çerçevesinde STP'ye erişim askıya alınır ve Madde 5.3.2'de yer alan hükümler uygulanır.

9.1.4. Piyasa işletmecisi ve her bir piyasa katılımcısı, bu madde hükümleri kapsamında olağandışı durumların ortaya çıkması halinde derhal ulaşılabilecek en az bir kişi belirler ve bu kişinin iletişim bilgileri STP katılım anlaşması aşamasında paylaşılır.

9.2. Planlı Bakımlar

9.2.1. STP'ye ilişkin olarak ve/veya STP işleyişini etkileyecek merkezi uzlaştırma kuruluşunun elektronik sistemlerinde yapılacak planlı bakım ve güncelleme işleminin sonucunda STP'nin kullanılamayacak olması halinde, planlı bakım dönemine ilişkin hususlar piyasa işletmecisi tarafından, planlı bakımın başlangıcından en az 7 (yedi) gün önce piyasa katılımcılarına bu Usul ve Esaslarda belirtilen iletişim kanalları vasıtasıyla bildirilir.

9.2.2. Piyasa işletmecisi STP'ye ilişkin planlı bakım ve güncellemelerin, OTSP üzerindeki etkisinin asgari düzeyde olacağını öngördüğü zamanlarda yapılması için makul tüm çabayı gösterir ve merkezi uzlaştırma kuruluşunun da aynı şekilde davranmasını temin eder.

9.2.3. Bu hususlara merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşmasında yer verilir.

10. ŞEFFAFLIK, YAYIMLANACAK BİLGİ, BELGE, RAPOR VE İSTATİSTİKLER

10.1. Piyasa işletmecisi veri yayımlama, raporlama ve bilgi paylaşımına ilişkin olarak aşağıdakilerle sınırlı kalmamak kaydıyla;

- a) OTSP'ye ilişkin olarak Kurum tarafından talep edilecek raporların hazırlanması ve yayımlanması,
- b) OTSP'ye ilişkin olarak piyasa teslim sözleşmesi ve ŞİD hükümleri çerçevesinde gereken bilgilerin iletim şirketine iletilmesi,
- c) OTSP'ye ilişkin bilgilerin ve piyasa fiyatlarının anlık olarak duyurulması,
- ç) GRF'nin STP'de günlük olarak yayımlanması,
- d) İletim şirketi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulmak üzere kendisine Yönetmelik kapsamında iletilen bilgi, belge ve raporların STP'de yayımlanması,
- e) OTSP'de gerçekleşen işlemlere ilişkin olarak istatistiklerin yayımlanması,
- f) Kesinleşmiş eşleşmelerin miktar ve fiyat bilgilerinin, katılımcı kimlikleri gizli kalmak kaydıyla tüm piyasa katılımcıları ile paylaşılması,

g) İletim şirketi tarafından kendisine bildirilen, iletim sisteminde dengesizlik oluşturan taşıtanlara yansıtılacak DGAF ve DGSF'nin yayımlanması

faaliyetlerini yürütür.

10.2. Piyasa işletmecisi, piyasa işletim faaliyetlerinin şeffaflığına ilişkin olarak yayımlanması ilgili mevzuatta öngörülen hususlar dışında, yürüttüğü piyasa işletmeciliği faaliyetleri çerçevesinde vakıf olduğu ve/veya piyasa katılımcıları tarafından sağlanan bilgi ve belgelerin gizliliğinin sağlanmasından sorumludur ve buna yönelik gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

11. İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

11.1. Piyasa İşlemlerine İlişkin İhtilaflar

11.1.1. Piyasa katılımcıları ile piyasa işletmecisi arasında ortaya çıkabilecek ihtilafların haline ilişkin hususlara STP katılım anlaşmasında yer verilir.

11.1.2. Piyasaya erişim talebi reddedilen başvuru sahipleri ile piyasa işletmecisi veya piyasaya erişimi askıya alınan piyasa katılımcıları ile piyasa işletmecisi arasındaki uyuşmazlıkların ve piyasa işletmecisinin piyasa erişimini kısmen veya tamamen askıya almasına ilişkin diğer uygulamalarından kaynaklanan uyuşmazlıkların halinde Kurul yetkilidir. Kurul Kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

11.2. Diğer İhtilaflar

11.2.1. İletim şirketi adına iletim şebekesindeki dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin olarak piyasa işletmecisi tarafından yapılacak işlemler de dahil olmak üzere, iletim şirketiyle piyasa işletmecisi arasında ortaya çıkabilecek ihtilaflar, piyasa teslim sözleşmesi hükümleri çerçevesinde çözüme kavuşturulur.

11.2.2. Sistem kullanıcıları ile iletim şirketi arasında ortaya çıkabilecek ihtilaflar bakımından ŞİD ve STS hükümleri saklıdır.

11.2.3. Dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin olarak sistem kullanıcılarının itirazları piyasa işletmecisi tarafından çözüme kavuşturulmadığı hallerde ihtilafların çözümüne ilişkin uygulanacak çözüm prosedürüne STS'de yer verilir.

12. DEĞİŞİKLİKLER

12.1. Bu Usul ve Esaslar içerisinde münferit Kurul Kararıyla belirleneceği ifade edilen hususlar hariç olmak üzere, diğer hususlara ilişkin değişiklikler aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

12.1.1. Piyasa işletmecisi, piyasa katılımcıları ve ilgili diğer taraflar, her yıl 15 Ağustos tarihine kadar bu Usul ve Esaslarda değişiklik önerisinde bulunabilir.

12.1.2. Piyasa işletmecisi tarafından bu Usul ve Esaslarda değişiklik talep edilmesi durumunda piyasa işletmecisi değişiklik önerilerini, internet sitesinde yapacağı

duyuru vasıtasıyla talep edilen değişikliklere ilişkin ilgili tarafların görüşleri ile birlikte Kuruma sunar.

- 12.1.3.** nc tarafların bu Usul ve Esaslarda değişiklik talep etmesi durumunda Kuruma ulaşmış olan değişiklik nerileri hususunda piyasa işletmecisinin görüşleri alınır.
- 12.1.4.** Kurum, gerek gördüğü hallerde piyasada faaliyet gösteren ilgili kişilerin grştn olarak düzenlemelerde değişiklik yapabilir.
- 12.1.5.** Bu Usul ve Esaslarda Kurul Kararı olmaksızın değişiklik yapılamaz.

13. İLETİŞİM VE BİLDİRİMLER

- 13.1.** Piyasa işletmecisi tarafından bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak bildirimler STP aracılığıyla yapılacak olup ilgili anlaşmalarda belirlenmiş konularda elektronik posta ve/veya SMS olarak bilgilendirmelerde bulunulur. STP'nin bakım, arıza ve sair nedenlerden ötürü kullanılmadığı durumlarda gerekli bildirimler elektronik posta, faks, telefon veya SMS yollarından en az biri kullanılarak yapılabilir.
- 13.2.** Bu Usul ve Esaslarda ve adı geçen anlaşmalarda STP aracılığıyla yapılacağı öngörülmemiş olan herhangi bir tebligat, talep, istek, bildirim ya da fatura yazılı olacaktır. Diğer tarafın anlaşmada belirtilen KEP adresine de e-posta yoluyla gönderildiği anda, usul dairesinde tebliğ edilmiş sayılır.
- 13.3.** Piyasa işletmecisinin iletişim bilgileri şu şekildedir:
- Enerji Piyasaları İşletme Anonim şirketi (EPIAŞ)
Adres: Esentepe Mah. Büyükdere Cad. No:199 34394 Beşiktaş/Őiři/Istanbul/Türkiye
Telefon: 0 (212) 264 15 70-71
Faks: 0 (212) 269 01 12-13
KEP adresi: enerjipiyasalari@hs01.kep.tr
- 13.4.** STP'de bulunan tüm kayıtlar (dzeltilmişler de dahil) ve taraflarca yapılan tüm işlemlere ilişkin bilgiler piyasa işletmecisi tarafından en az 10 (on) yıl süreyle saklanır.

14. DİğER HÜKÜMLER

14.1. Sözleşmelere İlişkin Hususlar

- 14.1.1.** Yönetmelik ve bu Usul ve Esaslarda yer alan hükümlere aykırı olmamak üzere işbu düzenlemelerde STP katılım anlaşmasında yer alması öngörülen hususların yanı sıra, tarafların diğer hak ve yükümlülükleri, faturalar, demeler, ödemelerin yapılmaması hal, itirazlara ilişkin hükümlere STP katılım anlaşmasında yer verilir. Tüm piyasa katılımcılarının imzalamakla yükümlü oldukları STP katılım anlaşması, piyasa işletmecisinin internet sitesinde yayımlanır.
- 14.1.2.** Yönetmelik ve bu Usul ve Esaslarda yer alan hükümlere aykırı olmamak üzere işbu düzenlemelerde merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşmasında yer alması öngörülen hususların yanı sıra, teminat yönetimi, nakit takas hizmeti, hizmet

bedeline ilişkin hükümlere merkezi uzlaştırma kuruluğu-katılımcı anlaşmasında yer verilir. Tüm piyasa katılımcılarının imzalamakla yükümlü oldukları merkezi uzlaştırma kuruluğu-katılımcı anlaşması, piyasa işletmecisinin internet sitesinde yayımlanır.

14.1.3. Yönetmelik ve bu Usul ve Esaslarda yer alan hükümlere aykırı olmamak üzere işbu düzenlemelerde merkezi uzlaştırma kuruluğu anlaşmasında yer alması öngörülen hususların yanı sıra, tarafların teminat yönetimi ve ödemelere ilişkin görev ve sorumluluklarına ilişkin hükümlere merkezi uzlaştırma kuruluğu anlaşmasında yer verilir.

14.1.4. Yönetmelik, bu Usul ve Esaslar, ŞİD ve ilgili mevzuatta yer alan hükümlere aykırı olmamak üzere işbu düzenlemelerde piyasa teslim sözleşmesinde yer alması öngörülen hususların yanı sıra, tarafların OTSP'ye ilişkin hak ve yükümlülükleri, veri paylaşımı, koordinasyon ve haberleşmeye ilişkin hükümlere piyasa teslim sözleşmesinde yer verilir.

14.2. Piyasa İşletim Ücreti

14.2.1. PİÜ'nün belirlenmesine ve piyasa katılımcılarından tahsil edilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurul Kararı ile düzenlenir.

14.3. STP'nin Test Edilmesi, Sanal Uygulama ve OTSP'nin Faaliyete Geçmesi

14.3.1. OTSP, 1/4/2018 günü saat 08:00'da faaliyete geçer.

14.3.2. STP'nin test çalışmalarının tamamlanmasının ardından, piyasa katılımcılarına herhangi bir teslimat, faturalama ve PİÜ dahil ödeme yükümlülüğü olmaksızın, OTSP faaliyete geçmeden en az 4 (dört) ay süreyle STP'de sanal uygulama gerçekleştirilir. Sanal uygulamada OTSP'nin işleyişi, oluşturulacak senaryolar bazında mevsimsellik ve manipülasyona açıklık gibi yönlerden tahlil edilir.

15. YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME

15.1. Bu Usul ve Esaslar, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

15.2. Bu Usul ve Esasları Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.